

Önce öğretmenler okusun

Bir ülkede kitap, gazete, dergi ve benzeri yazılı dökümanların basım, satış ve okunma oranı o toplumun çağdaşlığı ne ölçüde yakaladığının veya çağdaşlığa ne ölçüde ayak uydurabildiğinin bir işareti olsa gerek.

Geçen hafta günlük gazetelerin birinde yayınlanan bir istatistikle Türkiye'nin nüfusunun 30 milyon olduğu dönemdeki gazete ve kitap satış oranının nüfusun 60 milyonun üzerinde seyrettiği bu günlerde aynı oranda kaldığı açıklandı. Okuma yazma oranının hızla yükseldiği yüzde 80'leri aştığı günümüzde bu okuyup yazanların ne okuyup yazdıklarını merak ettim.

Sonuçta Asli olanın okuyup yazar oranı değil okuyup yazanların oranı gerçeği ile karşılaştım. Zira verilen reklamlar aktif okuyucu olarak nitelendireceğim insanımızın yüzde onlarda kaldığını ortaya koymakta idi.

Ülkemizde günlük olarak yayınlanan onlarca gazetenin yanısıra yılda ortalama 3000 civarında değişik türden kitap basılmakta. Romandan genel kültüre, karikatürden bilgiye dayalı kitaplara kadar on binin üzerinde satış yapan kitap yok denecek gibi.

Hep bir ağızdan gündeme getirdiğimiz, her vesile ile yakındığımız bu şikayetlerin her nedense temeline pek inilmiyor. Nedenini sorduğumuz her on kişiden sekizi bunu ekonomik nedenlere veya zamanın yetersizliğine bağlıyor.

Her nedense hiçkimse insanımıza okuma alışkanlığını vermesi gerekenlerin bu görevlerini yeterince yapmadığını görmezlikten geliyor. Peçi kim bu alışkanlığı vermeli?

Dünyada en genç nüfusa sahip ülkemizde on beş milyon civarında öğrenci var. Bu öğrencilerin uyku ve dinlenme saatlerini dışarıda bıraktığımız öğrenim gördükleri kurumlarda geçirdikleri zaman 8-10 saat. Ailenin sorumluluğunu ve etkisini inkâr etmemekle beraber asıl olumsuz faktör eğitim sistemindeki çar-

Dr. Mustafa
AYDIN